

Назва ТВП: Пойма Шчары

© С. Левый

Код: BY055

Геаграфічныя каардынаты: 52°46.57' N 25°47.56

Адміністрацыйная прыналежнасць: Брэсцкая вобласць: Івацэвіцкі раён, Ляхавіцкі раён

Плошча: 2594 га

Крытэрыі: А1

Нацыянальны прыродаахоўны статус: Паўднёвая частка Ландшафтны заказнік рэспубліканскага значэння «Выганашчанскае»

Міжнародны прыродаахоўны статус: ТВП міжнароднай значнасці

Агульнае апісанне:

ТВП "Пойма Шчары" утворана ў 2012 г. Знаходзіцца ў 3 км на поўнач ад воз. Выганашчанскае. Паўднёвая частка ТВП уваходзіць у склад ландшафтнага заказніка рэспубліканскага значэння "Выганашчанскае".

Тэрыторыя ТВП уключае поплавы р. Шчара, а таксама меліярыраваныя угодзі, якія слаба выкарыстоўваюцца. Рака Шчара не каналізавана, захавалася ў натуральным стане. У межах ТВП працягласць ракі больш за 20 км. Рэчышча звілістае, шырынёй да 20 м. Берагі нізкія, пераважна тарфяністыя. Праз Агінскі канал злучаецца з воз. Выганашчанскае. Акрамя таго, Агінскі канал праз Шчару і

Ясельду злучае басейны Балтыцкага і Чорнага мораў.

Менавіта поймавыя адчыненыя лугі Шчары, захаваўшыся ў натуральным стане, з'яўляюцца найбольш каштоўнымі біятопамі гэтай ТВП, як месца гнездавання глабальна пагражаемага віду вяртлявай чаротаўкі *Acrocephalus paludicola* і месца харчавання яшчэ аднаго глабальна пагражаемага віду - вялікага арляца *Aquila clanga*. Вяртлявая чаротаўка таксама адзначана ў значнай колькасці і на меліярыраваных участках, парослых асокамі.

У межах ТВП адсутнічаюць населеныя пункты, дарожная сетка не развіта. Тэрыторыя выкарыстоўваецца галоўным чынам для сенакашэння на меліярыраваных землях, палявання, рыбнай лоўлі, радзей для турызма.

Асноўныя біятопы:

Натуральная рачная пойма з адчыненымі поплавамі і трысняговымі зараснікамі - 70%, сельгасугоддзі на меліярыраваных землях - 25%, іншае - 5%.

Птушкі:

Склад птушак ТВП "Пойма Шчары" даследаван недастаткова. Аснову арнітафауны складаюць птушкі паплавоў, вадаплаваючыя і каляводныя віды. Падчас веснавой міграцыі на разлівах Шчары адзначаецца значная колькасць розных відаў качак, крычак і кулікоў. У тым ліку качка-лапаноска *Anas clypeata*, баталён *Philomachus pugnax*, кулік-случок *Tringa totanus*, чорная крычка *Chlidonias niger*, белакрылая крычка *Chlidonias leucopterus*, белашчокая крычка *Chlidonias hybrida* і інш.

Відавы і колькасны склад птушак ў вялікай ступені залежыць ад узроўня і працягласці веснавой паводкі Шчары. Так у 2013 г. паводка была вялікая і працяглая, і поплавы выглядалі як вадаёвы. Усе прыдатныя для гнездавання вяртлявай чаротаўкі месцы былі затоплены. Гэты від у 2013 г. тут не адзначаны.

Іншыя групы жывел:

не даследавана.

Стан рэдкіх відаў птушак:

Віды	Статус	Колькасць	Год/перыяд ацэнкі	Дакладнасць ацэнкі	Трэнды (2000-2011)	Крытэрыі ТВП
Чапля-бугай <i>Botaurus stellaris</i>	гн	2 с	2010-2013	Д	↔	
Арлець вялікі <i>Aquila clanga</i>	зал	2 ас	2010-2013	П	↔	
Баталён <i>Philomachus riphaeus</i>	мг	200-400 ас	2013	П		
Чаротаўка вяртлявая <i>Acrocephalus paludicola</i>	гн	36-40 с	2010	Д	↔	A1

Іншыя рэдкія і знаходзячыся пад пагрозай знікнення віды:

не даследавана.

Пагрозы:

- Зарастенне меліярыраваных земляў і поплаваў хмызнякамі.** На шматлікіх участках ТВП (як на меліярыраваных, так і натуральных) адзначаецца павелічэнне плошчы хмызнякоў. Гэты вядзе да знікнення месц гнездавання вяртлявай чаротаўкі *Acrocephalus paludicola* і месц харчавання вялікага арляца *Aquila clanga*.
- Сенакашэнне у гнездавы перыяд.** Пры нізкімузроўне вады на меліярыраваных угоддзях праводзіцца сенакашэнне тэхнікай ў час калі яшчэ гняздзяцца многія віды птушак (у тым ліку і вяртлявая чаротаўка). Гэтая вядзе да гібелі птушанят і кладак.
- Нестабільнасць узроўню вады.**

Рэкамендацыі па захаванню:

неабходна стварэнне плана кіравання ТВП.

Крыніцы інфармацыі:

Блакiтная кнiга Беларусi (Водныя аб'екты Беларусi). Энциклапедыя. Мiнск, 1994.

Складальнiкi : Левы С.В.

---

* Выкарыстанне змешчанай тут неапублікаванай інфармацыі для навуковых публікацый без пісьмовай згоды яе аўтараў забаронена. У выпадку выкарыстання часткі кантэнту або старонкі цалкам на іншых інтэрнет-рэсурсах, абавязковая спасылка на аўтараў і сайт iba.ptushki.org